

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Чубар-Абдул авыл жирлеге Советы карары

ав. Чубар-Абдул

№ 104

"21" июнь 2018 ел

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
Чубар-Абдул авыл жирлегендә
гражданнар мөрәжәгатьләрен карау
һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенча
нигезләмә

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә шәхси кабул итүне тәэмин итү, шулай ук гражданнарның жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятьләр белән мөрәжәгать итүләренә конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру, гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау буенча эшләренә кабул итү һәм оештыру тәртибен жайга салу турында" Татарстан Республикасы Азнакай район Советының 2017 елның 09 ноябрәндәге 146-2 номерлы "Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнарның шәхси кабул итүен тәэмин итү турында нигезләмәләр турында" карарын исәпкә алып, гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау һәм аларны шәхси кабул итүне оештыру тәртибен жайга салу турында" 2006 елның 13 декабрәндәге 537 номерлы бурычы хакында

Чубар- Абдул авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Чубар- Абдул авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенча нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) расларга, әлеге карарга кушымта нигезендә.
2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чубар- Абдул авыл жирлегендә җаваплы вазыйфай зат - башкарма комитет сәркатипы итеп билгеләргә:
  - гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләгән өчен;
  - гражданнарның шәхси мәгълүматларын эшкәртү өчен.
4. Әлеге карарны веб-адрес буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.
5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Н. Ә. Фәтхетдинов

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Чубар-абдулавыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәмин итү буенча нигезләмә

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе гражданнарының язма һәм телдән мөрәжәгатьләрен (алга таба - мөрәжәгатьләренә) кабул итү, исәпкә алу, теркәү, карау, аларны карауны һәм үтәүне тикшереп тору кагыйдәләрен билгели, мөрәжәгатьләренң сәбәпләрен һәм характерын ачыклау, шулай ук Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чубар-Абдул авыл жирлегендә гражданнары кабул итүне оештыру тәртибен билгели.

Әлеге Нигезләмәнең пунктлары "Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - ФЗ), "Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12 маендагы 16-ЗТР номерлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - ЗТР) белән билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле барлык мөрәжәгатьләргә кагыла.

1.2. Гражданнарының язма мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикәятләр рәвешендә килә. Гражданнарының кергән барлык мөрәжәгатьләре алар кергән вакыттан алып өч көн эчендә мәжбүри теркәләргә тиеш.

Гражданнар мөрәжәгатьләрен исәпкә алу түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

- гражданнарының телдән мөрәжәгатьләрен исәпкә алу буенча карточкада (1 нче кушымта);
- гражданнарының язма мөрәжәгатьләрен теркәү журналында (2 нче кушымта);
- мәгълүматларның электрон базасында.

1.3. Мөрәжәгатьләренә карау жирле үзидарә органнары житәкчеләренң вазыйфай бурычы булып тора яисә аларның язма йөкләмәсе буенча - компетенция чикләрендә башка вазыйфай затлар. Жирле үзидарә органнары житәкчеләре жирле үзидарә органнарында гражданнары кабул итү һәм мөрәжәгатьләренә карау эшен дәрәс оештырган өчен шәхси жаваплылыкка ия.

1.4. Жирле үзидарә органы компетенциясенә кермәгән мәсьәләләренә үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр тиешле органга яисә тиешле вазыйфай затка теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә юллана, алар компетенциясенә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү керә, гражданга мөрәжәгатьне янадан адреслау турында язмага хәбәр ителә. Икенче нөсхә жирле үзидарә органы шикасына теркәлә.

Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфай затлар компетенциясенә кергән очракта, мөрәжәгать күчәрмәсе теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфай затларга

жибәрелә.

1.5. Карарына яисә гамәленә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирелә торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка шикаятьне жибәрү тыела.

Әгәр, шушы тыюга бәйле рәвештә, мөрәжәгатьләрдә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи затка шикаять жибәрү мөмкин булмаса, димәк, шикаять гражданинга, аның судта билгеләнгән тәртиптә тиешле карарга яисә гамәл кылмавына карата шикаять белдерү хокукын аңлатып, кире кайтарыла.

1.6. Язма мөрәжәгать тексты укылышка бирелмәгән очракта, мөрәжәгатькә жавап бирелми, һәм ул, әгәр фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә, мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданга хәбәр ителә, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә. Күрсәтелгән мөрәжәгать жирле үзидарә органын алдауга беркетелә.

Язма мөрәжәгать тексты тәкъдимнең, гаризаның яисә шикаятьнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатькә жавап бирелми һәм ул үз компетенцияләре нигезендә дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карауга юлланмый, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгатьне жибәргән гражданга хәбәр ителә.

1.7. Язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгатьне жибәргән гражданның фамилиясе яисә жавап жибәрелергә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән очракта, мөрәжәгатькә жавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә тиешле, кылына торган яисә камилләштерелә торган хокукка каршы эш турында, шулай ук аны башкара яисә башкара торган эзерли торган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрелергә тиеш.

Миграция өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын мөмкин булган бозу фактлары турында мәгълүматны үз эченә алган язма мөрәжәгать “эчке эшләр өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органы” на теркәлгән көннән алып биш көн эчендә һәм, Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, гражданга мөрәжәгать юллаган гражданга хәбәр итеп, аның мөрәжәгатен яңадан адреслау турында Татарстан Республикасы Президентына жибәрелә.

1.8. Суд карарына шикаять белдерелә торган мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать юллаган гражданга шушы суд карарына шикаять белдерү тәртибен аңлатып кайта.

1.9. Әгәр кергән мөрәжәгатьтә жирле үзидарә органнары вазыйфаи затының, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз, яисә кимсетүле әйтелмәләр булса, ул анда куелган мәсьәләләрнең асылы буенча жавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга мөрәжәгатькә хокуктан явызларча файдалануның ярамавы турында хәбәр ителә. Мөрәжәгать тиешле чаралар күрү өчен тиешле органга жибәрелә.

1.10. Гражданның язма мөрәжәгатендә элегрәк жибәрелгән мөрәжәгатьләргә бәйле рәвештә асылы буенча язма жаваплар күп тапкырлар бирелгән сорау булса һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яна дәлилләр яки хәлләр китерелмәсә, жирле үзидарә органы житәкчесе әлеге мәсьәлә буенча чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсез булуы һәм граждан белән язышуны туктату турында карар кабул итәргә хокуклы, күрсәтелгән мөрәжәгать һәм элегрәк жибәрелә торган мөрәжәгатьләр бер үк жирле үзидарә органына яисә бер үк вазыйфаи затка юлланган булса. Әлеге

карау турында мөрәжәгатьне жибергән граждандан хәбәр итә. Мөрәжәгатьне күчерү үткәрелми.

1.11. Гражданның шәхси кабул итү Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чубар-Абдул авыл җирлеге башлыгы (алга таба - бүлек) - атна саен сишәмбе көнне 14.00 сәгатәтән 17.00 сәгатәкә кадәр, шәхсән алдан язылу буенча гамәлгә ашырыла.

1.12. Алдан язылу өчен кабул итү өчен билгеләнгән кабул итү урыны, көне һәм сәгатәтләре турындагы мәгълүмат Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук җирле үзидарә органының административ бинасында мәгълүмат стендларында Чубар-Абдул авлы Совет урамы, йорт 81 адресы буенча урнаштырыла.

1.13. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Чубар-Абдул авыл җирлегенә җирле үзидарә органында (алга таба - җирле үзидарә органы) гражданның кабул итүне Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының Чубар-Абдул авыл җирлегенә сәргатипы башкара, ул гражданның мөрәжәгатьләре белән эшләү өчен җаваплы вазыйфаи зат булып тора..

Кабул итүгә язылган һәр граждандан телдән мөрәжәгатьләренә исәпкә алу карточкасы тугызыла, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме;

- яшәү урынының адресы;

- социаль нигезләмә, ташламалы состав;

- кыскача эчтәлегә;

- кабул итүне алып баручы вазыйфаи зат резолюциясе;

- мөрәжәгатьне карау нәтижеләре;

- шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык.

Телдән мөрәжәгатьләренә эчтәлегә гражданның кабул итүне теркәү карточкасына кертелә. Кабул итү датасы һәм вакыты мөрәжәгать итүчегә өстәмә рәвештә телефон аша хәбәр ителә.

1.14. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Чубар-Абдул авыл җирлегенә Башкарма комитеты сәргатипы - җирле үзидарә органы адресына шәхси мәгълүматларны эшкәртү буенча җаваплы вазыйфаи зат булып тора.

1.15. Шәхси мәгълүматларны эшкәртү законлы һәм гадел нигездә башкарылырга тиеш.

Шәхси мәгълүматларны эшкәртү конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән чикләнәргә тиеш. Шәхси мәгълүматларны җыю максатларына туры килми торган шәхси мәгълүматларны эшкәртү рөхсәт ителми.

Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматларның эчтәлегә һәм күләмә белдерелгән эшкәртү максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкәртү максатларына карата артык булырга тиеш түгел.

Шәхси мәгълүматларны эшкәрткәндә шәхси мәгълүматларның төгәллеге, аларның җитәрлек булуы, ә кирәкле очракларда шәхси мәгълүматларны эшкәртү максатларына карата актуальлегә тәмин ителергә тиеш. Оператор тиешле чаралар күрергә яисә тулы булмаган яисә төгәл булмаган мәгълүматларны бетерү яки төгәлләштерү буенча аларны кабул итүне тәмин итәргә тиеш.

1.16. Шәхси кабул иткәндә граждандан аның шәхсән таныклы торган документ

күрсәтә. Гражданның мондый документны күрсәтүдән баш тарткан очракта, аның мөрәжәгате аноним буларак карала.

1.17. Кабул итүне гамәлгә ашыручы вазыйфай зат гражданинны игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәжәгатенең асылын жентекләп тикшерергә тиеш. Әгәр телдән мөрәжәгатьтә баян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп торса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, гражданның ризалыгы белән мөрәжәгаткә жавап шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданның шәхси кабул итү карточкасында язу эшләнә. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача жавап бирелә. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәжәгать әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, гражданды кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклеген турында аңлатма бирелә.

Шәхси кабул итү барышында гражданды, әгәр элегрәк мөрәжәгать итүдә куелган сорауларның асылы буенча жавап бирелгән булса, алга таба мөрәжәгатьләрне караудан баш тартырга мөмкин.

1.18. Жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары гражданның шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча жирле үзидарәнең башка органнарына, предприятиеләргә, оешмаларга һәм учреждениеләргә мөрәжәгать итәргә хокуклы, аларның житәкчеләре һәм хезмәткәрләре түбәндәгеләргә бурычлы:

- кирәкле белешмә һәм мәгълүмат материалларын (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиешле белешмәләрдән тыш) тапшырырга;
- квалификацияле консультацияләр, элемент белән тәмин итәргә;
- Кабул итү өчен хезмәткәрләргә жибәрергә һ.б.

2. ГРАЖДАННАР ХАТЛАРЫН КАБУЛ ИТҮ, ТЕРКӘҮ ҺӘМ ИСӘПКӘ АЛУ

2.1. Шартлагыч, агулы һәм башка куркыныч кертемнәрне вакытында ачыкка һәм зарарсызландыру максатларында, кергән почта юлламаларында булган булырга мөмкин, аларны тышкы яктан карау уздырыла. Мондый капитал салу яки аларның булуы турында шик туган очракта, почта юлламалары белән алга таба эш итү кичекмәстән туктатыла һәм тиешле куркынычсызлык органы белгеч чакыртыла. Белгеч чакыруы белән бер үк вакытта почта жибәрүне мәжбүри изоляцияләү белән куркынычсызлык чаралары күрелергә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка жинаятьләрне кылу куркынычы булган язма мөрәжәгатьләр алганда, оператив-эзләү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә кулланылырга мөмкин булган эзләрне саклау өчен чаралар күрелә.

2.2. Язма мөрәжәгатьләрне кабул иткәндә аларның адресларының дөреслеген тикшерелә. Билгеләп житкерелмәгән хатлар кичекмәстән адресатка юнәлеш бирү өчен яшерен рәвештә элемент предприятиесенә әйләнеп кайта.

Конвертларны ачканда аларда хатлар һәм документлар булу (өзелгән документлар беркетелә) тикшерелә, алар конверт белән беркетелә, килгән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсе, пенсия кенәгәсе, һ.б.лар, шулай ук фотосурәтләр һәм башка кушымталар) язуга беркетелә. Кушымта яки хат текстының булмавы ачыкланган очракта, бу хакта мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

2.3. Барлык язма мөрәжәгатьләр жирле үзидарә органына кергән вакыттан алып өч көн эчендә теркәлә һәм электрон документлар әйләнеше системасына кертелә. Ял көннәрендә яисә бәйрәм көннәрендә мөрәжәгатьләр килгән очракта теркәү ял яки бәйрәм көннәреннән соң беренче эш көнндә башкарыла.

2.4.Һәр мөрәжәгатькә теркәлү номеры бирелә. Мөрәжәгатьне беренче битнең алгы ягында тексттан ирекле булган урында теркәү штамбы куела, анда мөрәжәгать керү датасы һәм тәртип номерыннан торучы учет номеры күрсәтелә.

Әгәр мөрәжәгать кушымта буларак оешмадан яисә вазыйфай заттан килгән очракта, теркәү штамбы озату хатында куела.

Теркәлергә тиешле язма мөрәжәгатьләрнең төп белешмәләре түбәндәгеләр була:

- теркәү номеры һәм теркәү датасы;
- операторның исеме һәм адресы;
- мөрәжәгать авторының фамилиясе һәм инициаллары, адресы, статусы;
- мөрәжәгать итүнең кыскача эчтәлегә;
- нинди оешмадан яисә кемнән гариза кергән;
- мөрәжәгатьне караган вазыйфай зат резолюциясе, мөрәжәгатьне (башкаручыны) карау өчен җаваплы затның фамилиясе, дата;
- мөрәжәгатьне карау нәтижәләре;
- чыгыш ясаучы документның датасы һәм номеры һәм кемгә жиберелгән.

Гражданнарның коллектив мөрәжәгатьләре гомуми тәртиптә теркәлә, исәпкә алу формаларына беренче ике-өч тикшерү юлы белән күрсәтелгән фамилияләр кертелә, беренчесе җавап жиберүне сораган авторның фамилиясе күрсәтелә. Хисап формаларында "коллектив" тамгасы куела һәм мөрәжәгать иткән гражданнарның гомуми саны күрсәтелә.

Һәр яңа календар елда яңа килгән мөрәжәгатьләр нумерациясе беренче номердан башлана.

2.5. Жирле үзидарә органына кәгазь чыганакта яисә электрон почта аша кергән язма мөрәжәгатьләр электрон документлар әйләнеше системасына мәжбүри йөкләнергә тиеш.

2.6. Мөрәжәгатьләрне электрон хәбәрләр (Интернет-мөрәжәгатьләр) рәвешендә кабул итү өчен, мөрәжәгать итүче мөрәжәгатьләр белән эшләү өчен кирәкле реквизитларны мәжбүри тутыруны күздә тотып торган программа белән тәмин итү кулланыла. Интернет-мөрәжәгать кәгазь чыганакка бастырыла, һәм алга таба аның белән эш әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә язмага мөрәжәгать итеп алып барыла.

Мөрәжәгатькә җавап электрон документ рәвешендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә килгән мөрәжәгатьтә һәм жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма рәвештә кергән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча һәм язма рәвештә жиберелә. Моннан тыш, тәкъдим, гариза яисә шикаять булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына шикаять бирелә торган мөрәжәгатькә җавап, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатуга бәйле рәвештә, жирле үзидарә органының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында 6 статьясындагы 2 өлеше таләпләре үтәлгән килеш урнаштырылырга мөмкин.

Жирле үзидарэ органына яисэ вазыйфаи затка жавапы Федераль законның 10 статьясындагы 4 өлеше нигезендэ «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтэрендэ жирле үзидарэ органының рэсми сайтында урнаштырылган язма мөрәжәгать кERGән очракта, мөрәжәгатьне жибэргән гражданинга мөрәжәгать теркэлгән көннэн алып жиде көн эчендэ «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтэрендэ рэсми сайтның электрон адресы хэбэр ителэ, анда мөрәжәгатьтэ куелган сорауга жавап урнаштырылган, шул ук вакытта суд карарына шикаят бирү эчтэлегэ булган мөрәжәгать кире кайтмый.

2.7. Жирле үзидарэ органы яисэ вазыйфаи зат билгелэнгән тэртиптэ дәүлэт органының, жирле үзидарэ органының яисэ мөрәжәгатьне караучы вазыйфаи затның мөрәжәгатьне карау өчен кирэкле документларны һәм материалларны, дәүлэт яисэ федераль закон белэн саклана торган башка серне тэшкит итүче белешмэлэр булган документлардан һәм материаллардан тыш, 15 көн эчендэ тапшырырга тиеш.

Кирэк булган очракта, жирле үзидарэ органы житэкчесен күрсэту өчен урында шикаятлэрне тикшерү өчен жирле үзидарэ органнары хезмэткэрлэренен комиссиягэ чыгуы оештырылырга мөмкин.

2.8. Башкаручы мөрәжәгатькэ, эчтэлеккэ, ачыклыкка һәм төгэллеккэ жавап биргән, норматив актларга сылтаманың дөреслегенэ кул куйган затлар белэн бер үк вакытта жаваплы була.

2.9. Барлык мәсьэлэлэр дэ каралган булса, гражданның хатлары рөхсэт ителгән дип санала, алар буенча тиешле чаралар күрелгән һәм гамэлдэге законнарда туры килэ торган төгэл жаваплар бирелгән.

2.10. Чубар-Абдул авыл жирлеге башлыгы:

а) мөрәжәгатьне объектив, һэрьяклап һәм үз вакытында карауны, кирэк булган очракта мөрәжәгать жибэргән гражданны катнашында тээмин ителэр;

«б) мөрәжәгатьне карау өчен башка дәүлэт органнарындагы, жирле үзидарэ органнарындагы һәм башка вазыйфаи затлардагы документларны һәм материалларны, судлардан, алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып алалар;».

в) гражданның бозылган хокукларын, иреклэрен һәм законлы мәнфэгательлэрен торгызуга яисэ яклауга юнэлдерелгән чаралар күрэ;

г) 11 статьяның 1 - 6 өлешлэрендэ күрсэтелгән очрактардан тыш, мөрәжәгатьтэ куелган сорауларның асылы буенча язма жаваплар бирэлэр;

д) гражданды аның мөрәжәгатенен үз компетенциялэре нигезендэ башка жирле үзидарэ органына яисэ башка вазыйфаи затка карауга жибэрелүе турында хэбэр ителэр.

2.11. Гомуми файдаланудагы мәгълүмат системалары буенча жирле үзидарэ органына кERGән мөрәжәгать Федераль законның 7 статьясындагы 3 өлешендэ билгелэнгән тэртиптэ каралырга тиеш.

2.12. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтэге белешмэлэрне, шулай ук гражданның шэкси тормышына кагылышлы белешмэлэрне аның ризалыгыннан башка тарату рөхсэт ителми. Шулай ук гражданның жирле үзидарэ органнарына мөрәжәгать итү факты һәм аны карау нэтижелэре турында, иминлек органнарында мөрәжәгатьлэрне карауга турыдан-туры катнашы булмаган затларга хэбэр ителергэ тиеш түгел. Мөрәжәгатьтэге белешмэлэрне фаш итү, язма мөрәжәгатьтэ куелган мәсьэлэлэрне хэл итү компетенциясенэ керэ торган дәүлэт органына, жирле үзидарэ органына яисэ вазыйфаи затка жибэрү булып тормый.

2.13. Жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфай затка кергән гражданның язма мөрәжәгатъләре үз компетенцияләре нигезендә теркәлгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2.14. Жирле үзидарә органына кергән һәм жирле үзидарә органы бүлекчәсенә үтәү өчен тапшырылган мөрәжәгатъләрне карау срогы аларны жирле үзидарә органында теркәү көне дип санала. Мөрәжәгатъләрне карау срогы тәмамлану дип мөрәжәгатъ авторына жавап язу датасы санала.

2.15. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрәжәгатъләр буенча карарлар чикләнгән рәвештә таралган хезмәт мәгълүматына кертелә алмый.

Мөрәжәгатътә куелган сорауның асылы буенча жавап Федераль закон белән саклана торган серне тәшкил итүче мәгълүматны фаш итмичә генә, мөрәжәгатъ юллаган гражданинга күрсәтелгән белешмәләрне фаш итү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

2.16. Язма мөрәжәгатъкә жавап жирле үзидарә органы бланкында эзерләнгән һәм имзалана жирле үзидарә органы житәкчәсе, яисә моңа вәкаләтле башка вазыйфай зат тарафыннан. Жавап гражданин тарафыннан күрсәтелгән почта яки электрон адреска жиберелә.

Ике һәм аннан күбрәк затның мөрәжәгатенә жавап (коллектив мөрәжәгатъ) беренче имзалаган зат исеменә (әгәр мөрәжәгатътә конкрет зат әйтелмәсә) яки аерым очракларда - мондый мөрәжәгатъне имзалаучыларның һәркайсына жиберелә.

2.17. Гражданныр жирле үзидарә органнарына һәм аларга мөрәжәгатъ итәргә хокуклы аларның вазыйфай затларына Россия Федерациясенә дәүләт телләрендә, туган телләрендә яисә үзләре белгән Россия Федерациясә халыкларының теләсә кайсы телендә. Жаваплар мөрәжәгатъ телендә бирелә. Мөрәжәгатъ телендә жавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләре кулланыла.

2.18. Жирле үзидарә органнарында гражданныр мөрәжәгатъләре буенча эш башкару башка эш производстволарыннан аерым алып барыла.

2.19. Телдән мөрәжәгатъләрне исәпкә алу буенча язма мөрәжәгатъләрне һәм карточкаларны саклау вакытлары, номенклатура буенча - 5 ел.

2.20. Гражданнырның язма мөрәжәгатъләрен теркәү журналына номерлар сугылырга, тегелгән һәм мөһер беркетелгән булырга тиеш.

3. МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРНЕҢ АЕРЫМ ТӨРЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ

3.1. Депутатларның мөрәжәгатъләре.

Депутат хаты булып депутат (депутатлар) имзасы булган һәм документ бланкында рәсмиләштерелгән мөрәжәгатъ тора.

Депутатларның мөрәжәгатъләре гражданнырның Федераль законда билгеләнгән һәм күрсәтелгән сроктан да соңга калмыйча мөрәжәгатъләрен карау тәртибендә соратылган мәгълүмат һәм белешмәләр бирелә.

3.2. Кабат хатлар.

Кабат мөрәжәгатъләр беренчел мөрәжәгатъләр кебек үк теркәлә. Әгәр беренче мөрәжәгатъ законнарда билгеләнгән карау срогы тәмамланган яисә автор мөрәжәгатъ итү буенча кабул ителгән карар белән килешмәгән булса, бер үк заттан бер үк сорау буенча кергән мөрәжәгатъ кабат санала. Бер үк авторның

төрле мәсьәләләр буенча мөрәжәгатьләре кабат булмый. Хатның кабат кәргәндә аңа булган язышу һәм теркәү-контроль карточкасы сайлап алына.

Бер үк авторның кабат язган хатлары дип саналмый, әмма төрле мәсьәләләр буенча.

3.3. Сукуырларның рельеф-нокта шрифтында язган хатлары «Сукуырлар жәмгыятең Хезмәт Кызыл Байрагы орденлы бөтенроссия» Инвалидлар гомумроссия ижтимагый оешмасының Татарстан төбәк оешмасы филиалын Бөгелмә жирле оешмасына күчерү өчен жиберелә. Мөрәжәгатьне күчәргәннән соң, белгечләр каравына тапшырыла. Аларны карау срогы тәржемә ителгән көннән исәпләнә.

4. КОРРУПЦИЯ ЮНӘЛЭШЕНДӘГЕ ФАКТЛАР БУЕНЧА ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ ТӘРТИБЕ

4.1. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары турында белешмәләр, хезмәт тәртибе таләпләрен бозу, шулай ук вазыйфай затлар тарафыннан хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылуны үз эченә ала.

4.2. Жирле үзидарә органына кәргән коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатьләре әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

4.3. Коррупциягә кагылышлы хокук бозулар турында мәгълүмат ачыкланган мөрәжәгатьне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгать кичекмәстән Чубар-Абдул авыл жирлегә башлыгына тапшырыла. Чубар-Абдул авыл жирлегә башлыгы резолюция куя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатьне карау аерым контрольгә куела.

4.4. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданны мөрәжәгатен караганда, мөрәжәгатьләрдәге белешмәләргә, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләргә аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтәге белешмәләргә фаш итү түгел, карала торган мәсьәләнең барлык шартларын ачыклаганчы мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү компетенциясенә кәргән вазыйфай затка язма мөрәжәгатьне жиберү.

4.5. Мөрәжәгать карары яисә гамәл (гамәл кылмавы) мөрәжәгать итү предметы булган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка жиберелми.

4.6. Мөрәжәгатьтә эзерләнүче, кылынган яисә камилләштерелгән хокукка каршы эш турында, шулай ук аны эзерләүче, башкаручы яисә башкарган зат турында белешмәләр булган очракларда мөрәжәгать теркәлә һәм тиешле органга аның компетенциясә нигезендә жиберелә.

4.7. Мөрәжәгатьтә муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткә бәйлә бурычларын, чикләүләргә һәм тыюларны, шулай ук хезмәт тәртибенә таләпләргә үтәмәве турында, муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләргә конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы, мәнфәгатьләргә конфликтны барлыкка килү турында, муниципаль хезмәткәрләрнең башка коррупцион хокук бозуларның мөмкин булуы турында белешмәләргә булган очракта, Чубар-Абдул авыл жирлегә башлыгы мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактларга карата тикшерүне үткәрүнең максатка ярашлы булуы турында карар кабул итә.

4.8. Мөрәжәгатътә бәян ителгән фактлар оператив-эзләү чараларын уздыру юлы белән тикшерүгә мохтаж булса, мөрәжәгатъне карау процессында оператив-эзләү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле органнарға запрос жибәрелә.

4.9. Күрсәтелгән тикшерүне уздырганда муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен һәм (яисә) мәнфәгатъләр конфликтын жайга салу турындагы таләпләрне үтәмәве турында таныклый торган фактлар ачыкланган очракта, Чубар-Абдул авыл жирлеге башлыгы тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның вазыйфай тәртибе һәм мәнфәгатъләр конфликтын жайга салу (алга таба - Комиссия) буенча Азнакай муниципаль районының бердәм комиссиясенә тапшыру турында карар кабул итә.

Күрсәтелгән мәсьәләне карау турында карар кабул ителгәндә Комиссия утырышында утырышның датасы, вакыты һәм урыны билгеләнә, шулай ук Комиссия утырышын норматив хокукий актлар нигезендә эзерләү эше оештырыла.

4.10. Мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча мөрәжәгатъ итүчегә җавапта уздырылган чаралар нәтижеләре һәм тикшерүләр турында, Комиссия карарлары (булган очракта), шулай ук кабул ителгән чаралар турында, шул исәптән муниципаль хезмәткәргә җаваплылык чараларын куллану турында, йә тикшерү үткәрү өчен нигезләрнең булмавы һәм коррупция фактларын расламау турында мәгълүмат булырга тиеш.

4.11. Мөрәжәгатъ гражданга мөрәжәгатътә куелган барлык сорауларга җавап жибәрелгәннән соң контрольдән алына.

5. ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ ТОРЫШЫН ТИКШЕРҮ ҺӘМ АЛАРНЫ КАРАУНЫ ТИКШЕРЕП ТОРУ. МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРДӘГЕ МӘГЪЛҮМАТНЫ АНАЛИЗЛАУ ҺӘМ ГОМУМИЛӘШТЕРҮ

5.1. Жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары үз компетенцияләре чикләрендә мөрәжәгатъләрне карау тәртибенең үтәлешен тикшереп тора, граждандан килгән мөрәжәгатъләрнең эчтәлеген анализлай, граждандарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатъләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрә.

5.2. Һәр яртыеллык йомгаклары буенча граждандан келгән мөрәжәгатъләргә анализ ясала һәм аларны карый. Әлеге анализ буенча хисап Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

5.3. Жирле үзидарә органнарында үтәү сроклары буенча барлык язма мөрәжәгатъләр тикшерелергә, карау нәтижеләре турында, тиешле органнар яисә вазыйфай затлар сораы буенча мәгълүматны авторга җавап бирү яисә тапшыру таләп ителә.

5.4. Мөрәжәгатъләр белән эшләүнең торышы (мөрәжәгатъләр белән эшләүне камилләштерү буенча үткәрелә торган кыска мәгълүмати-статистик күрсәткечләр һ.б.) жирле үзидарә органнары һәм массакуләм мәгълүмат чаралары эшчәнлеге турындагы еллык хисапларда чагыла.

Татарстан Республикасы Азнакай
муниципаль районының Чубар-Абдул
авыл жирлегендә гражданнар
мөрәжәгатьләрен карау һәм
гражданнарны шәхси кабул итүне
тәмин итү нигезләмәсенә
1 нче кушымта

Телдән мөрәжәгатьләрне исәпкә алу буенча карточкасы

Фамилиясе _____ Исеме _____ Атасы _____

Яшәу адресы _____

Социаль хәле _____ Ташламалы статус _____

Мөрәжәгатьнең эчтәлегә _____

мөрәжәгать итү датасы	Мөрәжәгатьне караган вазыйфай зат резолуциясе, һәм үтәү өчен җаваплы	Мөрәжәгатьне карау нәтижеләре

Шәхси мәгълүматларны
эшкәртүгә риза

_____

имза Ф.И.О.

Телдән җавапка риза

_____

имза Ф.И.О.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чубар-Абдул авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатъләрен карау һәм гражданнарны шәхсэн кабул итүне тәэмин итү нигезләмәсенә 2 нче кушымта

№ п/п һәм дата	Операторның исеме һәм адресы	Мөрәжәгать итүченең Ф.И.О., адресы һәм статусы	Хатның кыскача эчтәлегә	Нинди оешмадан яки кемнән гариза кәргән	Кемгә һәм кайчан үтәү өчен жиберелгән	Хәбәр алу датасы	Карау нәтижәсе	нәтижәләр кемгә житкерелгән документның датасы һәм номеры	Шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык/ почта тарафыннан алынган
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10